

Л. А. Кримчак,
аспірант кафедри менеджменту,
адміністрування та готельно-ресторанної справи
(Хмельницький національний університет)

ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Трансформаційні процеси ринкового середовища торкнулись всіх аспектів діяльності підприємств, проте найбільший вплив такі зміни чинять на сферу зовнішньоекономічної діяльності. Активізація існуючих загроз та виникнення нових вимагає від менеджменту підприємств впровадження сучасних механізмів управління в сфері економічної безпеки ЗЕД, які здатні забезпечити ефективну протидію таким ризикам та загрозам.

Економічну безпеку зовнішньоекономічної діяльності (далі – ЕБ ЗЕД) розглядають [1, с. 69] як складову економічної безпеки підприємства, що забезпечує мінімізацію дестабілізуючого впливу факторів різної природи походження при виході підприємства на зовнішні ринки і організації процесу взаємодії з іноземними контрагентами.

Прийняття виважених та раціональних управлінських рішень у сфері ЗЕД можливе сьогодні завдяки формуванню та функціонуванню механізму інформаційно-аналітичного забезпечення процесу управління в сфері ЕБ ЗЕД підприємства, який відповідатиме вимогам часу та, що не менш важливо, потребам суб'єктів управління, а також комплексно розкриватиме інформаційні та аналітичні аспекти управлінської діяльності.

Інформаційно-аналітичне забезпечення процесу управління складається з двох взаємопов'язаних підсистем: інформаційної та аналітичної (рис.). Основою функціонування підсистеми інформаційного забезпечення є інформація, що надходить у вигляді інформаційних потоків [2, с. 261].

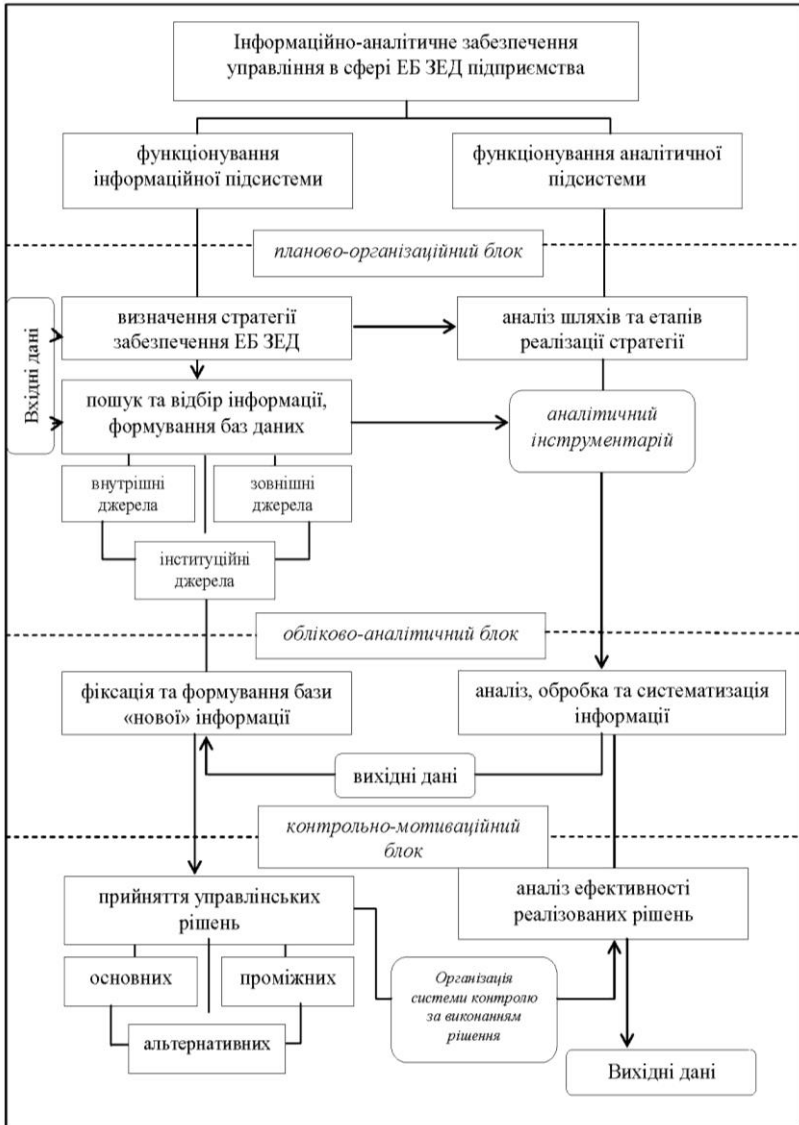

Рис. Функціонування механізму інформаційно-аналітичного забезпечення процесу управління в сфері економічної безпеки зовнішньоекономічної діяльності підприємства

Аналітична складова передбачає вибір методів оцінювання рівня ЕБ ЗЕД підприємства, прийняття відповідних управлінських рішень, що ґрунтуються на результатах такої оцінки, розробку та впровадження заходів щодо попередження ризиків та загроз, або ж усунення їх наслідків тощо [3, с. 80].

На рисунку представлена загальна блок-схема функціонування механізму інформаційно-аналітичного забезпечення процесу управління в сфері ЕБ ЗЕД підприємства (див. рис.). На початку функціонування визначеного механізму завжди стоять масиви вхідної інформації, які у процесі функціонування механізму піддаються аналізу, обробці, систематизації та підведенню до встановлених критеріїв.

На основі отриманої вихідної інформації, у вигляді нових якісних даних, забезпечується здійснення головної цілі даного механізму – прийняття обґрунтованих та раціональних управлінських рішень у сфері ЕБ ЗЕД підприємства.

Таким чином, механізм інформаційно-аналітичного забезпечення процесу управління в сфері ЕБ ЗЕД являє собою комплекс методичних рекомендацій, інформаційних джерел та організаційно-аналітичного інструментарію, взаємодія та узгодженість яких забезпечує прийняття ефективних управлінських рішень.

---

1. Концептуалізація інституту уповноважених економічних операторів: проблеми забезпечення балансу безпеки та спрощення міжнародної торгівлі: монографія / П. В. Пашко, В. М. Мельник, І. І. Бережнюк та ін.; за заг. ред. І. В. Несторишена та В. А. Туржанського. Ірпінь-Хмельницький: ФОП Стрихар А. М. 2017. 214 с.

2. Кримчак Л. А. Інформаційне забезпечення управління економічною безпекою зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств. *Вісник Хмельницького національного університету*. Хмельницький, 2018. № 6. Т. 1. С. 260–262.

3. Кримчак Л. А. Аналітична складова визначення рівня економічної безпеки зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних машинобудівних підприємств. *European journal of economics and management*. 2019. Vol. 5. Issue 1. P. 79–85.